

Vergaderjaar 2008–2009

31 965 X

Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Defensie (X) voor het jaar 2009 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

(A) ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Toelichting bij wetsartikel 1

De begrotingsstaten die onderdeel uitmaken van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2009 wijzigingen aan te brengen in de departementale begrotingsstaat van het ministerie van Defensie (X).

De in die begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht.

De minister van Defensie,
E. van Middelkoop

(B) BEGROTINGSTOELICHTING

De departementale begroting

1. Leeswijzer

Budgettaire kader

Uit de hiervoor vermelde samenvattende begrotingsstaat blijkt dat ten opzichte van de begroting 2009 een bedrag van € 270,139 miljoen aan de begroting voor 2009 wordt toegevoegd en het begrotingsbedrag voor de ontvangsten 2009 met een bedrag van € 8,000 miljoen wordt verhoogd. Dit leidt tot een uitgavenbudget van € 8 738,038 miljoen en een ontvangstenbudget van € 539,543 miljoen voor Defensie. Het bedrag voor de in 2009 aan te gane verplichtingen wordt verhoogd met € 270,139 miljoen tot € 9 091,865 miljoen.

Samenvatting belangrijkste begrotingswijzigingen

Tot de belangrijkste begrotingswijzigingen kan worden gerekend de toekenning van € 51,0 miljoen door het ministerie van Buitenlandse Zaken voor de uitvoering van crisisbeheersingsoperaties. Daarnaast vinden er diverse overhevelingen plaats tussen departementen, die het defensiebudget met € 6,1 miljoen verlagen. De belangrijkste overheveling tussen departementen is die naar het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voor de defensiebijdrage in de exploitatiekosten van het project C2000. Deze overheveling bedraagt € 6,3 miljoen. Een andere belangrijke mutatie is de eindejaarsmarge 2008, die een bedrag van € 33,0 miljoen aan het defensiebudget voor 2009 onttrekt. Tevens is het budget voor 2009 verhoogd met de loon- en prijsbijstellingstranches voor 2009 van respectievelijk € 177,7 en € 71,9 miljoen. De hogere ontvangsten van € 8,0 miljoen zijn ontstaan door verschuiving van de raming van de verkoopopbrengsten met € 45,0 miljoen en de verlaging van de overige ontvangsten met € 37,0 miljoen (FMS- en BTW-verrekeningen). Bij de defensieonderdelen zijn de budgetten aangepast voor de uitgaven in verband met de schadeclaims uit het helikopterongeval in de Bommelerwaard.

Toelichtingen

Per begrotingsartikel zijn de wijzigingen naar aard en oorzaak gerangschikt in een tabel met autonome en beleidsmatige mutaties. Naast de beleidsmatige mutaties worden ook omvangrijke autonome mutaties toegelicht. De wijzigingen in deze eerste suppletore begroting 2009 hebben grotendeels een beleidsmatig karakter.

Uitvoeren crisisbeheersingsoperaties

Op de website van Defensie (www.defensie.nl/missies) is actuele informatie beschikbaar over de verschillende crisisbeheersingsoperaties.

2. Het beleid

Algemeen

Met dit wetsvoorstel wordt voorgesteld de begrotingen van de uitgaven en de ontvangsten van het ministerie van Defensie (X) voor het jaar 2009, respectievelijk met € 270,139 miljoen en € 8,000 miljoen te verhogen.

De mutaties die tot deze aanpassingen leiden worden in de Voorjaarsnota 2009 (Kamerstukken II, 2008–2009, , nr. 1) opgenomen.

De cijfermatige aansluiting van de begrotingsstaten is als volgt:

Uitgaven

Stand geautoriseerde begroting 2009 (incl. NvW) € 8 467,899 miljoen
Wijzigingen 1e suppletore begroting 2009 + € 270,139 miljoen

Stand Voorjaarsnota 2009 € 8 738,038 miljoen

Ontvangsten

Stand geautoriseerde begroting 2009 € 531,543 miljoen
Wijzigingen 1e suppletore begroting 2009 + € 8,000 miljoen

Stand Voorjaarsnota 2009 € 539,543 miljoen

Overzicht uitgavenmutaties

Bedragen x EUR 1 000

Omschrijving	UCBO	CZSK	CLAS	CLSK	CKMar	DMO	CDC	Geh.	Nom.	Alg.	Totaal
Ontwerpbegroting 2009 (incl. Nota van Wijziging)	326,1	625,4	1 351,4	717,0	386,1	2 285,1	1 009,0	2,2	81,6	1 684,0	8 467,9
Wijzigingen in samenhang met de Voorjaarsnota 2009											
1. Definitieve eindejaarsmarge 2008									- 33,0		- 33,0
2. Overhevelingen tussen departementen	51,0				0,7		- 6,3		- 1,1		44,3
3. Herschikking tussen defensieonderdelen		- 12,1	- 10,2	- 10,0	0,8	21,3		114,6	- 76,0	- 28,4	0,0
4. Bijstelling ontvangsten									8,0		8,0
5. Toekenning Loonbijstelling									177,7		177,7
6. Toekenning Prijsbijstelling									71,9		71,9
7. Sociaal flankerend beleid									1,2		1,2
Stand Voorjaarsnota 2009	377,1	613,3	1 341,2	707,0	387,6	2 306,4	1 117,3	2,2	230,9	1 655,6	8 738,0

* Afrondingsverschillen zijn mogelijk

Toelichting

1. Definitieve eindejaarsmarge 2008

Het defensiebudget wordt bijgesteld met een bedrag van - € 33,0 miljoen. Dit betreft de doorwerking van de eindejaarsmarge als gevolg van de gerealiseerde bedragen in 2008.

2. Overhevelingen tussen departementen

Overhevelingen tussen het ministerie van Defensie en andere departementen hebben per saldo geleid tot een verhoging van het defensiebudget met € 44,3 miljoen. Van het ministerie van Buitenlandse Zaken is € 51,0 miljoen ontvangen voor de uitvoering van crisisbeheersingsoperaties. Daarnaast is in totaal een bedrag van € 7,0 overgeheveld naar het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voor de defensiebijdrage in de exploitatiekosten van het project C2000 en de bijdrage voor de uitvoering van het programma Benchmark Beleidsdruk. Van het ministerie van Justitie is een bedrag ontvangen van € 0,7 miljoen voor de bestrijding van de drugsmokkel op Schiphol. Voor het SDU-contract Digitale content 2009 is een bedrag van € 0,4 miljoen overgeheveld naar het ministerie van Financiën.

3. Herschikkingen tussen defensieonderdelen

Dit betreft diverse bijstellingen voor de personele- en materiële exploitatie, zoals een herschikking van budgetten voor toelagen en overige personele exploitatie en een verdere verdeling van de budgetten om uitvoering te geven aan maatregelen naar aanleiding van het rapport van de commissie-Staal. Tevens zijn de budgetten voor de materiële exploi-

tatie aangepast aan de bijgestelde transportbehoefte, de dollarkoers, verhuis- en inrichtingskosten, de hogere kosten voor energie en het gereedmaken van materieel dat wordt afgestoten. De budgetten voor de Facilitaire dienst zijn overgeheveld van de Bestuursstaf naar het CDC. Ook zijn bij de defensieonderdelen de budgetten aangepast voor de uitgaven in verband met de schadeclaims uit het helikopterongeval in de Bommerwaard.

4. Doorwerking ontvangstenbijstelling

De uitgavenbegroting wordt bijgesteld als gevolg van de hierna toegevoegde bijstelling van de ontvangstenbegroting.

5 en 6 Toekenning loon- en prijsbijstelling 2009

Het budget voor 2009 is tevens verhoogd met de toegekende loon- en prijsbijstellingstranches voor 2009 van respectievelijk € 177,7 en € 71,9 miljoen.

7. Sociaal flankerend beleid

Het budget voor 2009 is verhoogd met de toegekende gelden voor het Sociaal flankerend beleid met € 1,2 miljoen.

Overzicht ontvangstenmutaties

Bedragen x EUR 1 000

Omschrijving	UCBO	CZSK	CLAS	CLSK	CKMar	DMO	CDC	Geh.	Nom.	Alg.	Totaal
Ontwerpbegroting 2009	1,4	23,9	18,2	8,7	5,0	398,0	65,3	0,0	0,0	11,1	531,5
Wijzigingen in samenhang met de Voorjaarsnota 2009											
1. Bijstelling ontvangsten		- 8,0		1,0		15,0					8,0
Stand Voorjaarsnota 2009	1,4	15,9	18,2	9,7	5,0	413,0	65,3	0,0	0,0	11,1	539,5

* Afrondingsverschillen zijn mogelijk

Toelichting

1. Bijstelling ontvangsten

De ontvangstenbegroting wordt verhoogd in verband met de verkoop van materieel. Dit betreft een bedrag van € 45,0 miljoen uit verkopen via de Dienst der Domeinen die niet in 2008 zijn gerealiseerd door de vertraging van de termijnbetaling in zake de verkoop van M-fregatten aan Portugal en een verschuiving van de verkoop van overige onroerende goederen. Hiertegenover staat een verlaging van € 37,0 miljoen in verband met FMS- en BTW-verrekeningen. Tevens wordt een bedrag van € 8,0 miljoen, dat betrekking heeft op BTW-verrekeningen, van het CZSK naar het CLSK (€ 1,0 miljoen) en de Directie Materieelorganisatie overgeheveld. Daartegenover zijn de ontvangsten NAVO-infrastructuur hoger dan was voorzien vanwege meer dan geraamde verrekeningen met NAVO-partners.

Budgettaire gevolgen van beleid

Beleidsartikel 20 Uitvoeren crisisbeheersingsoperaties

Bedragen x EUR 1 000

Omschrijving	Stand ontwerp-begroting 2009 (1)	Mutaties via NvW (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (3)	Stand 1e suppletoire begroting 2009 (4)=(1)+(2)+(3)	Mutatie 2010	Mutatie 2011	Mutatie 2012	Mutatie 2013	Mutatie 2014
Verplichtingen	326 100		51 000	377 100	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Uitgaven									
Balkan									
EUFOR/Althea	3 500		3 400	6 900					
EULEX	1 300			1 300					
Overige	340		460	800					
Afghanistan									
ISAF	270 000		59 000	329 000					
Overige operaties	350			350					
Midden-Oosten									
Overige operaties	500		130	630					
Afrika									
EUFOR TCHAD/RCA	7 000			7 000					
UNMIS	420		880	1 300					
Atalanta			9 500	9 500					
Allied Protector			2 000	2 000					
Overige operaties	200			200					
Irak									
NTM-I	400			400					
Overige operaties en kleine missies	5 810		- 1 890	3 920					
Contributies en premies									
NAVO CRO/EU-contributies	16 000		- 2 800	13 200					
Afdracht premie/koopsom pensioenen	7 000		- 7 000						
Totaal operaties	312 820		63 680	376 500					
Voorziening HGIS	13 280		- 12 680	600	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Totale uitgaven	326 100	0	51 000	377 100	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Ontvangsten	1 407	0	0	1 407					

Bedragen x EUR 1 000

Omschrijving	Programma-uitgaven	Totaal
Beleidsmatige mutaties		
EUFOR/Althea	3 400	3 400
Afdracht premie/koopsom pensioenen	- 7 000	- 7 000
NAVO CRO/EU contributies	- 2 800	- 2 800
ISAF	59 000	59 000
Atalanta	9 500	9 500
Voorziening HGIS	- 12 680	- 12 680
Diverse overige operaties en kleine missies	1 580	1 580
Totaal beleidsmatige mutaties	51 000	51 000
Totaal mutaties	51 000	51 000

Toelichting

Voor de uitvoering van crisisbeheersingsoperaties wordt € 51,0 miljoen toegevoegd aan dit artikel:

Pensioenaftocht voor uitgezonden militairen

Voor de (extra) pensioenopbouw voor militairen die ingezet worden bij het uitvoeren van crisisbeheersingsoperaties wordt aanvullende premie afgedragen aan het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds. Met ingang van 2009 worden deze aanvullende premies (€ 7,0 miljoen) verdeeld over de betreffende missies.

NAVO CRO/EU-contributies

Nederland draagt bij in de gemeenschappelijke uitgaven van de NAVO (*NATO Crisis Response Operations*) en de Europese Unie (*Athena*). Doordat de eerste *Assesment Call* van het NATO CRO-budget voor 2009 al in 2008 is betaald, kan de raming in 2009 met € 2,8 miljoen worden verlaagd.

ISAF

De totale raming, vanaf de start in augustus 2006 tot het eind van de missie in augustus 2010, is bijgesteld met € 76,0 miljoen van € 1 235 tot € 1 311 miljoen. Deze raming is inclusief € 115,0 miljoen voor redeploymen. Van deze bijstelling is in 2008 reeds € 9,0 miljoen gerealiseerd. De ramingen voor 2009 en 2010 worden verhoogd met respectievelijk € 59,0 miljoen en € 8,0 miljoen.

Voor 2009 wordt de raming met € 59,0 miljoen verhoogd van € 270,0 miljoen naar € 329,0 miljoen. Deze verhoging van € 59,0 miljoen in 2009 wordt mede veroorzaakt door personele uitgaven die verband houden met de hogere personele aantallen in het missiegebied, zoals: uitzendtoelage, voeding en pensioenpremie (€ 17,0 miljoen). In de Stand van Zakenbrief van 13 maart 2009 (Kamerstuk 27 925 Nr. 330) is van deze hogere personele aantallen melding gemaakt. De materiële uitgaven stijgen met € 3,0 miljoen. De transportuitgaven stijgen met € 18 miljoen omdat vanuit operationele overwegingen meer gebruik wordt gemaakt van luchttransport. Voorts is met de inhuur van luchtgrondwaarneming in 2009 € 19,0 miljoen gemoeid.

Atalanta

De Nederlandse deelname, met een maritieme component, aan de operatie ATALANTA voor de kust van Somalië wordt voor 2009 geraamd op € 9,5 miljoen.

Voorziening HGIS

De nog beschikbare ruimte op de voorziening crisisbeheersingsoperaties wordt met € 12,7 miljoen verlaagd. Aan de voorziening wordt structureel € 1,0 miljoen toegevoegd voor de aanpassing van de uitzendtoelagen aan de loonontwikkeling. Het restant van € 0,6 miljoen kan worden gebruikt om (af)lopende missies te kunnen verlengen en eventuele deelname aan nieuwe missies te kunnen accommoderen.

Beleidsartikel 21 Commando zeestrijdkrachten

Bedragen x EUR 1 000

Omschrijving	Stand ontwerp begroting 2009	Mutaties NvW	Mutaties 1e suppletoire begroting	Stand 1e suppletoire begroting 2009	Mutatie 2010	Mutatie 2011	Mutatie 2012	Mutatie 2013	Mutatie 2014
Verplichtingen	599 530		-12 060	587 470	0	0	0	0	0
Uitgaven									
Programma-uitgaven									
Commando zeestrijdkrachten Nederland	522 858		- 14 408	508 450	0	0	0	0	0
Commando zeestrijdkrachten Caribisch gebied	50 771		- 314	50 457	0	0	0	0	0
Kustwacht Nederland	24 296		610	24 906	0	0	0	0	0
Kustwacht voor de Nederlandse Antillen en Aruba	3 005		437	3 442	0	0	0	0	0
Totaal programma-uitgaven	600 930	0	- 13 675	587 255	0	0	0	0	0
Apparaatsuitgaven									
Staf Commando Zeestrijdkrachten	17 083		2 353	19 436	0	0	0	0	0
Bijdragen aan batenlastendiensten	7 382		- 738	6 644	0	0	0	0	0
Totaal apparaatsuitgaven	24 465	0	1 615	26 080	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven	625 395	0	- 12 060	613 335	0	0	0	0	0
Totaal ontvangsten	23 887		- 8 000	15 887	0	0	0	0	0

Bedragen x EUR 1 000

Omschrijving	Programma-uitgaven	Apparaats-uitgaven	Totaal
Autonome mutaties			
Totaal autonome mutaties	0	0	0
Beleidsmatige mutaties			
Transportkosten naar het CDC	- 3 230		- 3 230
Herschikking toelagen en overige personele exploitatie	- 9 000		- 9 000
Verdeling Staalgeden	2 694		2 694
Dekking schade Bommelerwaard	- 8 764		- 8 764
Diverse overige mutaties	4 625	1 615	6 240
Totaal beleidsmatige mutaties	- 13 675	1 615	- 12 060
Totaal mutaties	- 13 675	1 615	- 12 060

Toelichting

Transportkosten naar het CDC

Met deze mutatie worden de budgetten voor transport bij het CDC op het voor het CZSK benodigde niveau gebracht.

Herschikking toelagen en overige personele exploitatie

Dit is, defensiebreed gezien, een budgetneutrale herschikking tussen de

defensieonderdelen van de budgetten voor toelagen en overige personele exploitatie in samenhang met de (meerjarige) actualisering van deze uitgaven.

Verdeling Staalgelden

Dit is de verwerking van de Staal-maatregelen bij de defensieonderdelen. Naast de overige, al lopende projecten op het gebied van werk- en leefklimaat, wordt in 2009 aandacht besteed aan infrastructurele projecten en duurzame ontspanningsmaatregelen.

Dekking schade Bommelerwaard

Aan het CDC wordt het benodigde budget toegevoegd voor de uitgaven in verband met de schadeclaims uit het helikopterongeval in de Bommelerwaard. Het benodigde budget wordt in mindering gebracht op de personele exploitatie.

Diverse overige mutaties

Met deze bijstellingen wordt dit artikel op het verwachte uitgavniveau gebracht. Binnen het CZSK vinden diverse herschikkingen plaats (onder andere oefen-toelagen en helikopteropleidingen), zodat de raming bij de artikelonderdelen beter aansluit op de daar verwachte realisatie.

Beleidsartikel 22 Commando landstrijdkrachten

Bedragen x EUR 1 000

Omschrijving	Stand ontwerp begroting 2009	Mutaties NvW	Mutaties 1e suppletoire begroting	Stand 1e suppletoire begroting 2009	Mutatie 2010	Mutatie 2011	Mutatie 2012	Mutatie 2013	Mutatie 2014
Verplichtingen	1 435 945		-10 157	1 425 788	0	0	0	0	0
Uitgaven									
Programma-uitgaven									
Operationeel Commando LAS	1 071 491		- 11 487	1 060 004	0	0	0	0	0
Totaal programma-uitgaven	1 071 491	0	- 11 487	1 060 004	0	0	0	0	0
Apparaatsuitgaven									
Staf Commando LAS	255 032		1 330	256 362	0	0	0	0	0
Bijdragen aan batenlastendiensten	24 838		0	24 838	0	0	0	0	0
Totaal apparaatsuitgaven	279 870	0	1 330	281 200	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven	1 351 361	0	- 10 157	1 341 204	0	0	0	0	0
Totaal ontvangsten	18 215		0	18 215	0	0	0	0	0

Bedragen x EUR 1 000

Omschrijving	Programma-uitgaven	Apparaats-uitgaven	Totaal
Autonome mutaties			
Totaal autonome mutaties	0	0	0
Beleidsmatige mutaties			
Transportkosten naar het CDC	- 2 790		- 2 790
Herschikking toelagen en overige personele exploitatie	- 1 000		- 1 000
Dekking schade Bommelerwaard	- 9 545		- 9 545
Verdeling Staalgelden	1 848	1 330	3 178
Totaal beleidsmatige mutaties	- 11 487	1 330	- 10 157
Totaal mutaties	- 11 487	1 330	- 10 157

Toelichting

Transportkosten naar het CDC

Met deze mutatie worden de budgetten voor transport bij het CDC op het voor het CLAS benodigde niveau gebracht.

Herschikking toelagen en overige personele exploitatie

Dit is, defensiebreed gezien, een budgetneutrale herschikking tussen de defensieonderdelen van de budgetten voor toelagen en overige personele exploitatie in samenhang met de (meerjarige) actualisering van deze uitgaven.

Dekking schade Bommelerwaard

Aan het CDC wordt het benodigde budget toegevoegd voor de uitgaven in verband met de schadeclaims uit het helikopterongeval in de Bommelerwaard. Het benodigde budget wordt in mindering gebracht op de personele exploitatie.

Verdeling Staalgelden

Dit is de verwerking van de Staal-maatregelen bij de defensieonderdelen. Naast de overige, al lopende projecten op het gebied van werk- en leefklimaat, wordt in 2009 aandacht besteed aan infrastructurele projecten en duurzame ontspanningsmaatregelen.

Beleidsartikel 23 Commando luchtstrijdkrachten

Bedragen x EUR 1 000

Omschrijving	Stand ontwerp begroting 2009	Mutaties NvW	Mutaties 1e suppletoire begroting	Stand 1e suppletoire begroting 2009	Mutatie 2010	Mutatie 2011	Mutatie 2012	Mutatie 2013	Mutatie 2014
Verplichtingen	732 016		-9 969	722 047	0	0	0	0	0
Uitgaven									
Programma-uitgaven									
Commando luchtstrijdkrachten Nederland	606 389		- 9 969	596 420	0	0	0	0	0
Kustwacht voor de Nederlandse Antillen en Aruba	0		0	0	0	0	0	0	0
Totaal programma-uitgaven	606 389	0	- 9 969	596 420	0	0	0	0	0
Apparaatsuitgaven									

Omschrijving	Stand ontwerp begroting 2009	Mutaties NvW	Mutaties 1e suppletoire begroting	Stand 1e suppletoire begroting 2009	Mutatie 2010	Mutatie 2011	Mutatie 2012	Mutatie 2013	Mutatie 2014
Staf Commando Luchtsrijd-krachten	98 453		0	98 453	0	0	0	0	0
Bijdragen aan baten-lastendiensten	12 121		0	12 121	0	0	0	0	0
Totaal apparaatsuitgaven	110 574	0	0	110 574	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven	716 963	0	- 9 969	706 994	0	0	0	0	0
Totaal ontvangsten	8 671		1 000	9 671	0	0	0	0	0

Bedragen x EUR 1 000

Omschrijving	Programma-uitgaven	Apparaats-uitgaven	Totaal
Autonome mutaties			
Totaal autonome mutaties	0	0	0
Beleidsmatige mutaties			
Transportkosten naar het CDC	- 710		- 710
Herschikking toelagen en overige personele exploitatie	- 2 000		- 2 000
Verdeling Staalgeld	3 393		3 393
Aanpassing dollarkoers	- 4 000		- 4 000
Dekking schade Bommelerwaard	- 11 669		- 11 669
Verhuis- en inrichtingskosten	6 950		6 950
Diverse overige mutaties	- 1 933		- 1 933
Totaal beleidsmatige mutaties	- 9 969	0	- 9 969
Totaal mutaties	- 9 969	0	- 9 969

Toelichting

Transportkosten naar het CDC

Met deze mutatie worden de budgetten voor transport bij het CDC op het voor het CLSK benodigde niveau gebracht.

Herschikking toelagen en overige personele exploitatie

Dit is, defensiebreed gezien, een budgetneutrale herschikking tussen de defensieonderdelen van de budgetten voor toelagen en overige personele exploitatie in samenhang met de (meerjarige) actualisering van deze uitgaven.

Verdeling Staalgeld

Dit is de verwerking van de Staal-maatregelen bij de defensieonderdelen. Naast de overige, al lopende projecten op het gebied van werk- en leefklimaat, wordt in 2009 aandacht besteed aan infrastructurele projecten en duurzame ontspanningsmaatregelen.

Aanpassing dollarkoers

Dit is de verwerking van de lagere dollarkoers.

Dekking schade Bommelerwaard

Aan het CDC wordt het benodigde budget toegevoegd voor de uitgaven in verband met de schadeclaims uit het helikopterongeval in de Bommelerwaard. Het benodigde budget wordt in mindering gebracht op de personele exploitatie.

Verhuis- en inrichtingskosten

Deze mutatie betreft de noodzakelijke verhuis- en inrichtingskosten vanwege de verhuizing van de vliegbasis Soesterberg naar vliegbasis Gilze-Rijen.

Diverse overige mutaties

Met deze bijstellingen wordt dit artikel op het verwachte uitgavniveau gebracht. Binnen het CLSK vinden diverse kleine herschikkingen plaats, zodat de raming bij de artikelonderdelen beter aansluit op de daar verwachte realisatie.

Beleidsartikel 24 Commando Koninklijke marechaussee

Bedragen x EUR 1 000

Omschrijving	Stand ontwerp begroting 2009	Mutaties NvW	Mutaties 1e suppletoire begroting	Stand 1e suppletoire begroting 2009	Mutatie 2010	Mutatie 2011	Mutatie 2012	Mutatie 2013	Mutatie 2014
Verplichtingen	400 358	0	1 465	401 823	0	0	0	0	0
Uitgaven									
Programma-uitgaven									
Operationele taakvelden	353 032	0	1 022	354 054	700	700	700	700	700
Totaal programma-uitgaven	353 032	0	1 022	354 054	700	700	700	700	700
Apparaatsuitgaven									
Staf Koninklijke marechaussee	28 899	0	443	29 342	0	0	0	0	0
Bijdragen aan baten-lastendiensten	4 199		0	4 199	0	0	0	0	0
Totaal apparaatsuitgaven	33 098	0	443	33 541	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven	386 130	0	1 465	387 595	700	700	700	700	700
Totaal ontvangsten	5 000	0	0	5 000	0	0	0	0	0

Bedragen x EUR 1 000

Omschrijving	Programma-uitgaven	Apparaats-uitgaven	Totaal
Autonome mutaties			
Totaal autonome mutaties	0	0	0
Beleidsmatige mutaties			
Transportkosten naar het CDC	- 280		- 280
Herschikking toelagen en overige personele exploitatie	2 000		2 000
Verdeling Staalgeld	733	80	813
Overheveling tussen departementen	700		700
Dekking schade Bommelerwaard	- 724		- 724
Diverse overige mutaties	- 1 407	363	- 1 044
Totaal beleidsmatige mutaties	1 022	443	1 465
Totaal mutaties	1 022	443	1 465

Toelichting

Transportkosten naar het CDC

Met deze mutatie worden de budgetten voor transport bij het CDC op het voor de Koninklijke marechaussee benodigde niveau gebracht.

Herschikking toelagen en overige personele exploitatie

Dit is, defensiebreed gezien, een budgetneutrale herschikking tussen de defensieonderdelen van de budgetten toelagen en overige personele exploitatie in samenhang met de (meerjarige) actualisering van deze uitgaven.

Verdeling Staalgelden

Dit is de verwerking van de Staal-maatregelen bij de defensieonderdelen. Naast de overige, al lopende projecten op het gebied van werk- en leefklimaat, wordt in 2009 aandacht besteed aan infrastructurele projecten en duurzame ontspanningsmaatregelen.

Overheveling tussen departementen

Tussen het ministerie van Justitie en de Koninklijke marechaussee is afgesproken dat het beheer en het bijbehorende budget voor de bestrijding van drugsmokkel wordt overgedragen aan de Koninklijke marechaussee.

Dekking schade Bommelerwaard

Aan het CDC wordt het benodigde budget toegevoegd voor de uitgaven in verband met de schadeclaims uit het helikopterongeval in de Bommelerwaard. Het benodigde budget wordt in mindering gebracht op de personele exploitatie.

Diverse overige mutaties

Met deze bijstellingen wordt dit artikel op het verwachte uitgavenniveau gebracht. Binnen de Koninklijke marechaussee vinden diverse kleine herschikkingen plaats, zodat de raming bij de artikelonderdelen beter aansluit op de daar verwachte realisatie.

Beleidsartikel 25 Defensie Materieelorganisatie

Bedragen x EUR 1 000

Omschrijving	Stand ontwerp begroting 2009	Mutaties NvW	Mutaties 1e suppletoire begroting	Stand 1e suppletoire begroting 2009	Mutatie 2010	Mutatie 2011	Mutatie 2012	Mutatie 2013	Mutatie 2014
Verplichtingen	2 541 856	0	21 318	2 563 174	0	0	0	0	0
Uitgaven									
Programma-uitgaven									
Investerings zeestrijdkrachten	208 294		- 1 591	206 703	0	0	0	0	0
Investerings landstrijdkrachten	424 887	0	0	424 887	0	0	0	0	0
Investerings luchstrijdkrachten	288 430		- 10 000	278 430	0	0	0	0	0
Investerings Koninklijke marechaussee	12 295		0	12 295	0	0	0	0	0
Investerings Defensiebreed	282 613			282 613	0	0	0	0	0
Investerings overig	22 718		- 435	22 283	0	0	0	0	0
Logistieke ondersteuning zeestrijdkrachten	248 156		11 500	259 656	0	0	0	0	0
Logistieke ondersteuning landstrijdkrachten	311 456		0	311 456	0	0	0	0	0
Logistieke ondersteuning luchstrijdkrachten	261 112		- 1 770	259 342	0	0	0	0	0
Totaal programma-uitgaven	2 059 961	0	- 2 296	2 057 665	0	0	0	0	0
Apparaatsuitgaven									
Staf Directie Materieelorganisatie	222 572		23 614	246 186	0	0	0	0	0
Bijdragen aan baten-lastendiensten	2 577		0	2 577	0	0	0	0	0
Totaal apparaatsuitgaven	225 149	0	23 614	248 763	0	0	0	0	0

Omschrijving	Stand ontwerp begroting 2009	Mutaties NvW	Mutaties 1e suppletoire begroting	Stand 1e suppletoire begroting 2009	Mutatie 2010	Mutatie 2011	Mutatie 2012	Mutatie 2013	Mutatie 2014
Totaal uitgaven	2 285 110	0	21 318	2 306 428	0	0	0	0	0
Totaal ontvangsten	398 006		15 000	413 006	0	0	0	0	0

Bedragen x EUR 1 000

Omschrijving	Programma-uitgaven	Apparaats-uitgaven	Investeringen	Totaal
Autonome mutaties				
Totaal autonome mutaties	0	0	0	0
Beleidsmatige mutaties				
Transportkosten naar het CDC	- 10 270			- 10 270
Uitgaven voor energie		10 000		10 000
Staf DMO hoofdgebruiker		9 400		9 400
Afstotingskosten	24 000			24 000
Aanpassing dollarkoers	- 4 000		- 10 000	- 14 000
Verhuis- en inrichtingskosten		3 000		3 000
Verdeling Staalgeld		1 882		1 882
Dekking schade Bommelerwaard		- 668		- 668
Diverse overige mutaties			- 2 026	- 2 026
Totaal beleidsmatige mutaties	9 730	23 614	- 12 026	21 318
Totaal mutaties	9 730	23 614	- 12 026	21 318

Toelichting

Transportkosten naar het CDC

Met deze mutatie worden de budgetten voor transport bij het CDC op het voor de Directie Materieelorganisatie benodigde niveau gebracht.

Uitgaven voor energie

Dit betreft een compensatie voor zowel het hoger dan geraamde energieverbruik als de gestegen energieprijzen.

Staf DMO hoofdgebruiker

Dit zijn diverse bijstellingen op het gebied van infrastructurele voorzieningen (huisvesting) omdat de DMO nu voor veel locaties inmiddels als hoofdgebruiker optreedt. De hiervoor te maken uitgaven komen daardoor ten laste van de DMO. Daarnaast is nu ook de behoefte aan infrastructuur aangepast.

Afstotingskosten

Met dit bedrag wordt nu voorzien in het verkoopgereedmaken van af te stoten overtollig materieel.

Aanpassing dollarkoers

Dit is de verwerking van de lagere dollarkoers.

Verhuis- en inrichtingskosten

Het betreft hier de noodzakelijke verhuis- en inrichtingskosten vanwege de verhuizing van het Logistiek Bevoorradingsbedrijf.

Verdeling Staalgelden

Dit is de verwerking van de Staal-maatregelen bij de defensieonderdelen. Naast de overige, al lopende projecten op het gebied van werk- en leefklimaat, wordt in 2009 aandacht besteed aan infrastructurele projecten en duurzame ontspanningsmaatregelen.

Dekking schade Bommelerwaard

Aan het CDC wordt het benodigde budget toegevoegd voor de uitgaven in verband met de schadeclaims uit het helikopterongeval in de Bommelerwaard. Het benodigde budget wordt in mindering gebracht op de personele exploitatie.

Diverse overige mutaties

Met deze bijstellingen wordt de raming voor de investeringen op het verwachte uitgavenniveau gebracht. Binnen de DMO vinden diverse kleine herschikkingen plaats, met name op de projecten UIM en Toolboxen zodat de raming beter aansluit op de verwachte realisatie.

Ontvangsten

De ontvangstenbegroting wordt bijgesteld in verband met de verkoop van materieel. Dit betreft een verhoging van € 45,0 miljoen uit verkopen via de Dienst der Domeinen. Deze opbrengsten waren niet in 2008 gerealiseerd door een vertraging van de termijnbetaling. Dit betrof de verkoop van M-fregatten aan Portugal en een verschuiving naar een later moment van de verkoop van onroerende goederen. Hiertegenover staat een verlaging van € 37,0 miljoen in verband met lagere ontvangsten voor FMS- en BTW-verrekeningen. Daarnaast is een bedrag van € 7,0 miljoen, dat betrekking heeft op BTW-verrekeningen, van het CZSK naar de Directie Materieelorganisatie overgeheveld.

Beleidsartikel 26 Commando Dienstencentra

Bedragen x EUR 1 000

Omschrijving	Stand ontwerp begroting 2009	Mutaties NvW	Mutaties 1e supplementaire begroting	Stand 1e supplementaire begroting 2009	Mutatie 2010	Mutatie 2011	Mutatie 2012	Mutatie 2013	Mutatie 2014
Verplichtingen	1 007 580		108 255	1 115 835	0	0	0	0	0
Uitgaven									
Programmauitgaven									
Bedrijfsgroep informatievoorziening	38 605		445	39 050	0	0	0	0	0
Bedrijfsgroep Transport	75 161		18 803	93 964	0	0	0	0	0
Bedrijfsgroep Gezondheidszorg	85 072		613	85 685	0	0	0	0	0
Bedrijfsgroep Facility Services	145 148		36 971	182 119	0	0	0	0	0
Bedrijfsgroep Personele diensten	100 824		46 000	146 824	0	0	0	0	0
Attachés	20 688		0	20 688	0	0	0	0	0
Investeringen infrastructuur	276 610		- 6 479	270 131	0	0	0	0	0
Investeringen informatievoorziening	78 934		0	78 934	0	0	0	0	0
Exploitatie informatievoorziening	91 169		3 690	94 859	0	0	0	0	0
Nederlandse Defensie Academie	57 859		979	58 838	0	0	0	0	0
Bedrijfsgroep ICT	16 186		0	16 186	0	0	0	0	0
Totaal programmauitgaven	986 256	0	101 022	1 087 278	0	0	0	0	0
Apparaatsuitgaven									
Staf Commando Dienstencentra	15 281		2 519	17 800	0	0	0	0	0
Bijdragen aan baten-lastendiensten	7 463		4 714	12 177	0	0	0	0	0

Omschrijving	Stand ontwerp begroting 2009	Mutaties NvW	Mutaties 1e suppletoire begroting	Stand 1e suppletoire begroting 2009	Mutatie 2010	Mutatie 2011	Mutatie 2012	Mutatie 2013	Mutatie 2014
Totaal apparaatsuitgaven	22 744	0	7 233	29 977	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven	1 009 000	0	108 255	1 117 255	0	0	0	0	0
Totaal ontvangsten	65 255		0	65 255	0	0	0	0	0

Bedragen x EUR 1 000

Omschrijving	Programma-uitgaven	Apparaats-uitgaven	Investeren	Totaal
Autonome mutaties				
Totaal autonome mutaties		0	0	0
Beleidsmatige mutaties				
Transportkosten naar het CDC	18 790			18 790
Overheveling van BS Paresto		4 714		4 714
Herschikking toelagen en overige personele exploitatie	10 000			10 000
Staf CDC extra hoofdgebruiker		10 000		10 000
Facilitaire ondersteuning SSB/TW	3 926			3 926
Facilitaire dienstverlening Haagse regio	20 125			20 125
Centrale IV-exploitatie	10 000			10 000
Bijdrage centrale exploitatiekosten C2000	- 6 310			- 6 310
Verhuis- en inrichtingskosten			- 9 950	- 9 950
Verdeling Staalgelden	- 93	1 972	4 369	6 248
Dekking schade Bommelerwaard	46 000	- 9 321		36 679
Diverse overige mutaties	5 063	- 132	- 898	4 033
Totaal beleidsmatige mutaties	107 501	7 233	- 6 479	108 255
Totaal mutaties	107 501	7 233	- 6 479	108 255

Toelichting

Transportkosten naar het CDC

De totale uitgaven voor transport bij de bedrijfsgroep Transport ten behoeve van de defensieonderdelen zijn hoger dan was voorzien. Het gaat om inzet van luchttransport (zowel eigen inzet als inhuur) en transport over de weg.

Overheveling van BS Paresto

Doordat de Facilitaire dienst van de Bestuursstaf is ondergebracht bij het CDC worden de uitgaven van de Bestuursstaf voor Paresto nu bij het CDC verantwoord.

Herschikking toelagen en overige personele exploitatie

Dit is, defensiebreed gezien, een budgetneutrale herschikking tussen de defensieonderdelen van de budgetten voor toelagen en overige personele exploitatie in samenhang met de (meerjarige) actualisering van deze uitgaven.

Staf CDC extra hoofdgebruiker

Dit zijn diverse bijstellingen op het gebied van infrastructurele voorzieningen (huisvesting) omdat het CDC nu voor veel locaties als hoofdgebruiker optreedt. De hiervoor te maken uitgaven komen ten laste van het CDC. Daarnaast is nu ook de behoefte aan infrastructuur aangepast.

Facilitaire ondersteuning SSB/TW

Aangezien het CDC nu hoofdgebruiker is van de voormalige vliegbases Soesterberg en Twente valt de uitvoering van (beveiligings) taken nu onder het CDC en komen de hiermee gepaard gaande uitgaven ten laste van dit artikel.

Facilitaire dienstverlening Haagse regio

De uit te voeren taken van de Facilitaire Dienst in de Haagse regio en de daarbij behorende budgetten worden overgeheveld van de Bestuursstaf naar het CDC.

Centrale IV-exploitatie

De instandhoudingskosten van IV-systemen vallen hoger uit dan in de begroting was voorzien.

Bijdrage centrale exploitatiekosten C2000

De defensiebijdrage voor 2009 in de centrale exploitatiekosten voor het project C2000 wordt overgeheveld naar het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Verhuis en inrichtingskosten

Het betreft hier herschikking van budgetten voor de verhuis- en inrichtingskosten bij de DMO en het CLSK.

Verdeling Staalgeld

Dit is de verwerking van de Staal-maatregelen bij de defensieonderdelen. Naast de overige, al lopende projecten op het gebied van werk- en leefklimaat, wordt in 2009 aandacht besteed aan infrastructurele projecten en duurzame ontspanningsmaatregelen.

Dekking schade Bommelerwaard

Aan het Commando Dienstencentra wordt het benodigde budget toegevoegd voor de uitgaven in verband met de schadeclaims uit het helikopterongeval in de Bommelerwaard. Het benodigde budget wordt in mindering gebracht op de personele exploitatie.

Diverse overige mutaties

Met deze bijstellingen wordt dit artikel op het verwachte uitgavniveau gebracht. Binnen het CDC vinden diverse herschikkingen plaats bij de artikelonderdelen, zodat de raming beter aansluit op de daar verwachte realisatie.

Niet-Beleidsartikel 80 Nominaal en onvoorzien

Bedragen x EUR 1 000

Omschrijving	Stand ontwerp begroting 2009	Mutaties NvW	Mutaties 1e suppletioire begroting	Stand 1e suppletioire begroting 2009	Mutatie 2010	Mutatie 2011	Mutatie 2012	Mutatie 2013	Mutatie 2014
Verplichtingen	86 104	-4 468	148 736	230 372	0	0	0	0	0
Uitgaven									
Programma-uitgaven									
Loonbijstelling	0		177 740	177 740	175 788	177 116	175 006	174 174	174 485
Prijsbijstelling	0		71 909	71 909	70 876	70 054	67 050	66 660	66 529
Nader te verdelen	72 088	- 4 468	- 102 732	- 35 112	- 150	- 200	- 250	- 300	- 300
Onvoorzien	14 016		1 819	15 835	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven	86 104	- 4 468	148 736	230 372	246 514	246 970	241 806	240 534	240 714

Toelichting

Loonbijstelling

In deze eerste suppletoire begroting 2009 wordt op dit artikelonderdeel alleen de met de Voorjaarsnota toegekende loonbijstellingstranche 2009 gestald. Zodra de verdeling over de defensieonderdelen is vastgesteld, wordt dit in de aanloop naar de ontwerpbegroting 2010 verwerkt.

Prijsbijstelling

In deze eerste suppletoire begroting 2009 wordt op dit artikelonderdeel alleen de met de Voorjaarsnota toegekende prijsbijstellingstranche 2009 gestald. Zodra de verdeling over de defensieonderdelen is vastgesteld, wordt dit in de aanloop naar de ontwerpbegroting 2010 verwerkt.

Nader te verdelen

De mutatie van € – 102,7 miljoen betreft de volgende elementen:

- de regelgeving met betrekking tot huisvesting en voeding is gewijzigd. Hierdoor wordt het vrijvallende deel van de raming van de aan de belastingdienst af te dragen lumpsum (€ 6,5 miljoen) aangewend voor het in 2009 af te sluiten arbeidsvoorwaardenakkoord;
- het resultaat van de doorwerking van de defensiebrede eindejaarsmarge (€33,0 miljoen) als gevolg van de gerealiseerde bedragen in het jaar 2008;
- bij de defensieonderdelen is in totaal voor € 21,8 miljoen budget toegevoegd voor de uitvoering van de maatregelen naar aanleiding van de commissie Staal;
- het budget voor 2009 is verhoogd met de toegekende gelden voor het Sociaal flankerend beleid met € 1,2 miljoen en enkele kleine overhevelingen naar andere departementen voor een bedrag van € -1,1 miljoen;
- de tegenboekingen van de herschikkingen in 2009 op de exploitatie en investeringsbudgetten bij de defensieonderdelen.

Onvoorzien

Het betreft een bedrag van € 1,8 miljoen dat niet in 2008 is gerealiseerd en heeft betrekking op Intensivering Civiel Militaire Samenwerking (ICMS). Dit bedrag schuift door naar 2009.

Niet-beleidsartikel 90 Algemeen

Bedragen x EUR 1 000

Omschrijving	Stand ontwerp begroting 2009	Mutaties NvW	Mutaties 1e suppletoire begroting	Stand 1e suppletoire begroting 2009	Mutatie 2010	Mutatie 2011	Mutatie 2012	Mutatie 2013	Mutatie 2014
Verplichtingen	1 694 502		- 28 449	1 666 053	0	0	0	0	0
Uitgaven									
Apparaatsuitgaven									
Bestuursstaf	127 934		- 18 239	109 695					
Militaire Inlichtingen en Veiligheidsdienst	75 866		- 8 133	67 733	0	0	0	0	0
Bijdragen aan baten-lastendiensten	4 714		- 4 714	0	0	0	0	0	0
Totaal apparaatsuitgaven	208 514	0	- 31 086	177 428	0	0	0	0	0

Omschrijving	Stand ontwerp begroting 2009	Mutaties NvW	Mutaties 1e suppletoire begroting	Stand 1e suppletoire begroting 2009	Mutatie 2010	Mutatie 2011	Mutatie 2012	Mutatie 2013	Mutatie 2014
Programma-uitgaven									
Pensioenen en uitkeringen	1 115 788		- 4 043	1 111 745	0	0	0	0	0
Wachtgelden, inactiviteitswedden en SBK-gelden	118 853		0	118 853	0	0	0	0	0
Ziektekostenvoorziening	12 329		0	12 329	0	0	0	0	0
Milieu-uitgaven	16 849		0	16 849	0	0	0	0	0
Subsidies en bijdragen	13 530		543	14 073	0	0	0	0	0
Bijdragen aan de NAVO	81 000		4 749	85 749	0	0	0	0	0
Internationale samenwerking	3 841		1 410	5 251	0	0	0	0	0
Wetenschappelijk onderzoek	79 738		0	79 738	0	0	0	0	0
Overige uitgaven	33 559		- 22	33 537	0	0	0	0	0
Totaal programma-uitgaven	1 475 487	0	2 637	1 478 124	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven	1 684 001	0	- 28 449	1 655 552	0	0	0	0	0
Totaal ontvangsten	11 102		0	11 102	0	0	0	0	0

Bedragen x EUR 1 000

Omschrijving	Programma-uitgaven	Apparaats-uitgaven	Totaal
Autonome mutaties			
Totaal autonome mutaties	0	0	0
Beleidsmatige mutaties			
Transportkosten naar het CDC		- 1 510	- 1 510
Overheveling Paresto naar het CDC		- 4 714	- 4 714
Facilitaire Dienstverlening Haagse regio		- 20 125	- 20 125
Exploitatie NAVO	6 159		6 159
Belasting huisvesting en voeding	- 6 534		- 6 534
Voorschotbetaling Legermuseum	- 3 500		- 3 500
Verdeling Staalgelden	3 062	493	3 555
Dekking schade Bommelerwaard		- 5 309	- 5 309
Diverse overige mutaties	3 450	79	3 529
Totaal beleidsmatige mutaties	2 637	- 31 086	- 28 449
Totaal mutaties	2 637	- 31 086	- 28 449

Toelichting

Transportkosten naar het CDC

Met deze mutatie worden de budgetten voor transport bij het CDC op het voor de Bestuursstaf benodigde niveau gebracht.

Overheveling Paresto naar het CDC

Doordat de Facilitaire dienst is ondergebracht bij het CDC worden de uitgaven voor Paresto nu bij het CDC verantwoord.

Facilitaire dienstverlening Haagse regio

De uit te voeren taken van de Facilitaire Dienst in de Haagse regio en de daarbij behorende budgetten worden overgeheveld van de Bestuursstaf naar het CDC.

Exploitatie NAVO

De in 2009 noodzakelijke exploitatie-uitgaven voor NAVO-activiteiten, leidt dit tot bijstelling van het budget.

Belasting huisvesting en voeding

Door de verandering in de regelgeving met betrekking tot huisvesting en voeding valt de aan de belastingdienst te af te dragen lumpsum lager uit. Dit bedrag wordt aangewend voor het in 2009 af te sluiten arbeidsvoorwaardenakkoord.

Voorschotbetaling Legermuseum

Vanwege de problematiek met betrekking tot exploitatiekosten van het Legermuseum is in 2008 een voorschot verstrekt. Dit wordt nu budgettair verrekend.

Verdeling Staalgelden

Dit is de verwerking van de Staal-maatregelen bij de defensieonderdelen. Naast de overige, al lopende projecten op het gebied van werk- en leefklimaat, wordt in 2009 aandacht besteed aan infrastructurele projecten en duurzame ontspanningsmaatregelen.

Dekking schade Bommelerwaard

Aan het CDC wordt het benodigde budget toegevoegd voor de uitgaven in verband met de schadeclaims uit het helikopterongeval in de Bommelerwaard. Het benodigde budget wordt in mindering gebracht op de personele exploitatie.

Diverse overige mutaties

Met deze bijstellingen wordt dit artikel op het verwachte uitgavenniveau gebracht. Binnen de Bestuursstaf vinden diverse kleine herschikkingen plaats, zodat de raming bij de artikelonderdelen beter aansluit op de daar verwachte realisatie.